

19.04.2023 – 6-А

Історія

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Кризові явища в Римській імперії та її поділ.

Мета: визначити причини кризи Римської імперії; наводити приклади кризових явищ в імперії; характеризувати реформи імператорів Діоклетіана і Константина; описувати процес появи християнства, становище перших християн; характеризувати зміну ставлення держави до християнства; застосовувати та пояснювати на прикладах поняття: «християнство», «Символ віри», «Святе Письмо», «церква».

Актуалізація опорних знань

- Пригадайте, період правління якої династії називають «золотим віком» імперії?
- За правління якого імператора традиції громадського і державного життя були знехтувані?
- Хто призначав імператора у Римі?

Вивчення нового матеріалу

Робота з термінами (запишіть)

Криза — складне становище, загострення суперечностей.

Інфляція — надмірне збільшення кількості грошей і швидке їх знецінення.

Домінат (у перекладі з лат. — панування) — форма правління державою, за якої влада імператора є необмеженою, а республіканські органи влади втрачають значення.

Основні причини кризи:

- послаблення влади імператорів, перетворення армії на вирішальну силу в державі;
- скорочення робочої сили (із-за епідемій, мобілізації в армію), запустіння посівних площ, падіння врожайності, погіршення якості ремісничих виробів, розорення ремісничих майстерень і загальне скорочення їх продукції.
- Частина провінцій проголосили незалежність;
- Знецінення грошей — інфляція;
- Занепад торгівлі.

«Солдатські імператори»

Імператори, поставлені при владі своїми легіонами

«Сенатські імператори»

Імператори, яких проголошував сенат

Після смерті Коммода поновилася кривава боротьба між різними претендентами на владу, які спирались на війська у провінціях і загони преторіанців. Інколи сенат зводив на трон своїх імператорів, але найчастіше перемагав висуванець армії. У 193 р., підтриманий своїми солдатами, владу в Римі захопив представник заможного роду Северів.

Луцій Септимій Север (146–211 рр.).

Август Гета

Цезаря Бассіана Каракаллу (186–217 рр.)

Елагабал (218–222 рр.).

У 284 р. римським імператором став командир дворцевих військ Діокл(243 — між 313 і 316 рр.). Він змінив ім'я на Цезар Гай Аврелій Валерій Діоклетіан Август. З його правління розпочався новий період в історії Римської імперії. Він дістав назву «домінат».

Домінат (у перекладі з лат. — панування) — форма правління державою, за якої влада імператора є необмеженою, а республіканські органи влади втрачають значення.

Адміністративна реформа — провінції поділено на діоцези

Військова — Діоклетіан поділив римську армію на 2 частини: регулярні пересувні війська та прикордонні берегові війська

Фінансова — з обігу вилучено знецінені та фальшиві монети. У 294 р. карбувались нові золоті монети; знизив ціни.

Податкова — здійснив перепис населення, облік усіх орних земель, садів, виноградників, пасовиськ.

Релігійна — спроба запровадити для всієї імперії культ особи імператора. У 303 р. видав закон, яким заборонив християнство.

Тетрархія—
влада
чотирьох

Реформи Діоклетіана

Політична реформа
поділ імперії у 286 р.

Східна

Максиміан

Флавія Констанція
Хлора

Західна

Діоклетіан

Гай
Галерій

У 305 р. Діоклетіан і Максиміан зреклися влади й передали її
цезарям Галерію та Констанцію Хлору. Розгорілась нова
боротьба за владу.

У 306 р. британські легіонери проголосили
імператором талановитого
і відважного командира, старшого сина Констанція
Хлора Константина.
Головним суперником Константина був син
Максиміана Максенцій. Вирішальна битва між
претендентами на владу відбулась у 312 р. біля
містечка Червоні Скелі, поблизу Риму. Війська
Максенція були розбиті. Константин увійшов до Риму.
У 324 р. Константин, названий пізніше Великим, став
одноосібним володарем усієї Римської імперії.

Реформи Константина

- грошова реформа — замінив знецінені срібні монети золотими — солідами;
- для впорядкування збирання податків прикріпив вільних людей до землі або ремесла;
- змінив склад римської армії (входили не лише громадяни імперії, а й найманці з племен, що проживали на кордонах імперії);
- у 324–330 рр. Константин заснував нову столицю імперії — Константинополь, яку називали «другим Римом».

У другій половині III ст. н. е. почастишали напади на Римську імперію варварських племен (варварами римляни називали будь-яких чужинців). Імператори Риму зі змінним успіхом вели війни з готами, галлами, бургундами та іншими народами. Легіони ледве відстоювали кордони імперії. У III ст. Римська держава потерпала від кризи у владі. З 235 по 284 р. на імператорському престолі змінилося 22 імператори.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/YHg8BFp5Tw8>

Закріплення знань

- Назвіть основні ознаки кризи в Римській імперії.
- Як Діоклетіану вдалося припинити занепад імперії?
- Назвіть державні реформи, які здійснив Діоклетіан.

Домашнє завдання: прочитати пар. 52. Усно відповідати на питання на стор. 198

Повторити тему «Виникнення міста Рим».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com